AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY

Popis stavu krajinného prvku travnatá údolnice se zajištěnou péčí

Travnatou údolnicí se rozumí členitý svažitý útvar, sloužící ke snižování nebezpečí vodní nebo větrné eroze, vymezující dráhu soustředěného odtoku vody z dílu půdního bloku, se zemědělskou kulturou orná půda. Součástí travnaté údolnice může být dřevinná vegetace, kamenný snos, kamenná zídka nebo drobná sakrální stavba.

Stav krajinného prvku se zajištěnou péčí:

Travnatá údolnice je přirozeně či uměle vytvořený travnatý útvar, jehož primárním účelem zatravnění je zachytávání splavené zeminy a živin z okolní orné půdy, ochrana údolnice před erozí, zpomalení odtoku, filtrace živin a případně pesticidů a ochrana čistoty povrchových vod. Údolnice při absenci péče zarůstají vysokými expanzními druhy trav a bylin, případně invazními druhy rostlin, dřevinami. Důsledkem je nahromadění stařiny, obohacení o živiny, ruderalizace porostu, šíření invazních druhů, částečná ztráta filtrační funkce, ale i krajinotvorné a biodiverzitní funkce.

Cílem posilující péče je udržet údolnici převážně bez dřevin, se zapojeným hustým travním porostem, bez výskytu invazních druhů bylin a dřevin.

Travnaté části jsou posečené či přepasené min. jednou či dvakrát během vegetační sezóny (podle množství travní biomasy), posečená hmota není zmulčovaná, je vyhrabaná a zlikvidovaná mimo krajinný prvek. Sečení je prováděno lehkou mechanizací nebo křovinořezem, pastva dostupným druhem hospodářských zvířat.

Invazní dřeviny a byliny jsou odstraněny, stejně tak větší ohniska expanzivních a ruderálních rostlin.

Travnatá údolnice s porostem dřevin je zbavena minimálně z 1/3 nevhodných dřevin výřezem, vyřezaná hmota je odstraněna mimo krajinný prvek.

Pokud je součástí údolnice kamenný snos, je vhodné ho aspoň částečně zbavit vegetace, zejména kopřiv, ostružin posečením či vytrháním a nevhodných dřevin výřezem.

Pro uvedené činnosti jsou vytvořené Standardy péče o přírodu a krajinu AOPK ČR s popisem osvědčených metod, s názornými obrázky a s uvedením základních bezpečnostních předpisů Platné standardy - AOPK ČR (aopk.gov.cz).

D 02 002 Obnova dlouhodobě neobhospodařovaných travních společenstev (vč. likvidace náletových dřevin)

D 02 003 Pastva

D 02 004 Sečení

D 02 007 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin (vč. následné péče o lokality)

Zpracovala: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2025